

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Liber De Prvdentia Ivstorvm

Juan <de Jesús Maria>

Coloniae Agrippinae, MDCXIV

Tertia Pars. Qvæ Continet multa consilia ad Christianam perfectionem comparandam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46940](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46940)

TERTIA PARS.

QVAE CONTINET

multa consilia ad Chri-
stianam perfectio-
nem compa-
randam.

CAP. I.

HORTATUR IESVS CHRIS-
TUS *ad perfectam omnium affe-
ctuum abnegationem.*

VICVNQVE sub vex-
illo crucis meę militare,
& me paciētem sequi de-
creuistis, inclinate au-
rem vestram in verba æ-
ternæ vitæ meæ, & sermones meos in
medio cordis abscondite. Ego veni in
mundum, non pacem mittere, sed gla-
dium: vt separarem homines non so-
lùm à rebus terrenis, quas nimio amo-
re possident, sed etiam à parentibus, &
amicis, & (quod maius est) à pro-
prijs affectibus, & desideriis, quæ
mergunt homines in interitum, & ani-

mas meo sanguine redemptas in æternam seruitutem pertrahunt. Hæc est prudentia iustorum, qui non modò renuntiant omnibus, quæ possident, ut me currentem sequantur; Verùm, & animas proprias oderunt, ut creetur in eis cor mundum, & spiritus rectus inuouetur in visceribus suis. Considerât enim, quid acciderit peccatoribus insensatis, qui nimis amarunt stultas animas suas: qui, sicut oues, in inferno positi sunt, & mors depascet eos. Propter quod fortes facti sunt in bello aduersum semetipsos, ut abnegantes impietatem, & omnia sæcularia desideria sobriè, & piè viuerent in me: & fidei corde, in tempore retributionis mihi dicere possent: Ecce nos reliquimus omnia, & secuti sumus te. Vos ergo filij, qui vultis in Cælum ascendere de deserto mundi delitijs affluentes, abnegate vos ipsos, & deponentes omne pondus, leuate ad me manus puras, & immaculata corda mihi sacrificate. Neque durum vobis videatur, animam propriam, & omnia mundi bona relinquere, propter me. Licet enim modico

dico

dico tempore tristitiam habeatis; succedet expectata valde lætitia mea, qua gaudebit cor vestrum. Certè omnis disciplina in præsentem quidem, non videtur esse gaudij, sed mæroris: postea tamen viris exercitatis per eam fructum pacatissimum reddet iustitiæ. Ad vespere tenebrarum, mundi demorabitur fletus: & ad clarissimum apparentis gloriæ matutinum lætitia. Ne respiciatis, filij mei, consortium eorum, qui seminant in lachrymis, & in exultatione metent. Relinquire omnia confidenter, & affectus omnes abscindite propter me: & ego vita vestra, anima, & consolatio vestra, & tota vestri laboris merces ero.

C A P. I I.

Monet respondere diuinis inspirationibus.

EGO sto ad ostium cordis, & pulso, cupiens introire, & requiescere in reclinatorio meo, vbi posui delicias meas. Hæc est desiderata valde requies mea in sæculum sæculi: hic habitabo, filij mei, quoniam elegi eam. Vos

¶ 7

discurri-

discurritis, per vicos, & plateas, quærentes requiem in terra aliena: & ego quæro requiem in corde vestro, tanquam in delitiosissimo thalamo meo. Semper enim in omnibus requiæ quæsiui, & in hæreditate Domini libenter morabor, atquæ in electis meis altas radices mittam. Si ergo tenemini vero desiderio præsentis meæ, ac æternæ salutis vestræ, aperite mihi pulsanti, & inspirationibus meis nunquam aures obturetis. Quid enim boni vobis accidere poterit, si mihi non pateat ianua domus vestræ, quam cælestibus gaudijs implebit visitatio mea? Cauete, filij mei, dum inspiro vobis cælestia desideria, ne surdi, & cæci efficiamini, sicut illi, quibus per annos quadraginta proximus fui, dicens: semper hi errant corde. Illi enim scientiam meam repulerunt: quibus idcirco iuravi in ira mea: ne introirent in requiem meam. Vos autem qui me humana carne vestitum, præceptorem suauissimum, & mitissimū habetis, inspirationibus meis aures castas, & fidelia corda præbete: nequæ lucem meam, quæ filiorum hæreditas

reditas

reditas est, extinguite, vel obscurate.
Certè fideles amici mei adeò sollicitè
meis admonitionibus respondere so-
lent; vt si, inter præsentis vitæ negotia,
me intus loquentem, & orandi, vel le-
gendi, vel aliquid pium agendi deside-
rium inspirantem sentiant, statim di-
cant: Hoc signum magni Regis est: ea-
mus, & inquiramus eum, & offeramus
ei, clauso cordis cubiculo, desideria
nostra, quasi virgulam fumi suaviter o-
lentis, ascendentem, ex aromatibus
myrrhæ, & thuris. Hi sunt mihi cha-
rissimi: quia non student hominibus
placere, sed adhærere mihi, & me om-
nibus mundi commoditatibus, & vo-
luptatibus antepone. At illi, qui in-
spiraciones repellunt, vel citò exequi
nolunt, iusto iudicio meo, in dies ma-
gis magisque alienantur à me, & cor-
dis desolationem & obdurationem, in
sue infidelitatis pœnam incurrunt. I-
mitamini, ô filij, Apostolos meos, qui,
statim ac eos vocavi, relictis omnibus,
secuti sunt me: & nullis humanis ra-
tionibus acquieuerunt. Et ego, dum
inuocaueritis me; celeriter exaudiam
vos, &

vos, & è magna tribulatione venientes, ac super niuem sanguine meo dealbatos deducam in æternam requiem meam,

CAP. III.

Monet puritatem intentionis in bonis operibus.

BEATI serui illi, qui in omni opere suo, mouentur sola, & pura intentione placendi mihi. Qui simplicem oculam columbarum habentes, nihil desiderant, vel quærunt præter me. Sed vix mundo, quàm pauci sunt, qui commoditatem suam, vel lucrum, vel gloriam hominum non quærant. Circuite vias Ierusalem, & inquirete, an inueniatis virum facientem fidem, & non quærentem, quæ sua sunt: & propitius ero ei, & laudabunt eum in portis opera eius. Verùm scio huiusmodi viros rarissimè inueniri: & non solùm plebeios ignorantes viam Domini, sed optimates etiam bona opera, quæ faciunt, oculo nequam malæ intentionis corrumpere. Gloriantur ipsi etiam Ecclesiastici, qui videntur

rectè

rectè agere, se propter Ecclesiæ spon-
sæ meæ bonum in suis prælationibus,
& dignitatibus laborare: & tamen
redditus dignitatum, & honores ho-
minum potius, quàm gloriam meam
requirunt; testimonium ipsis perhi-
bente conscientia ipsorum, & cogita-
tionibus, cum remorsu animæ, inui-
cem accusantibus, & defendentibus.
Quin etiam, quod magis dolendum est
ipsi Religiosi, qui mundum contem-
pisse videntur, in suis exercitijs legen-
di, prædicandi, & consulendi, non tam
mihi, quam hominibus placere stu-
dent. In veritate dico vobis, quia Vir-
gines fatuæ sunt: & dum laudes huma-
nas expetunt, oleum lætitiæ, quam ge-
nerat bona conscientia, in vasis cordi-
um suorum habere nolunt. Quid est
hoc? Vbi est fructus pretiosissimi san-
guinis mei? Quomodo obscuratum est
aurum antiquæ charitatis, qua serui
mei, in Ecclesia primitiua, flagrabant:
qui per Episcopatus, & officium præ-
dicationis, non ad diuitias, & honores,
sed ad tormenta, & persecutiones,
propter me currebant? Reuertimini,
filij

filij mei, ad primam charitatem, & o-
culum intentionis inungite callurio
sanguinis mei; Vt in omnibus oneri-
bus, & honoribus, nihil, nisi gloriam
meam, requiratis. Et ego qui synceri-
tate cordis delector, remunerabo la-
bores mei causa susceptos: & sicut in-
corrupta intentione, confessi estis me
coram hominibus, ita ego confitebor
vos coram Altissimo Patre meo.

C A P. IV.

*Hortatur ad resignationem in Dei
beneplacitum.*

NIHIL est, filij charissimi, quod
maiores cordis pacem generet,
quam perfecta resignatio in benepla-
citur meum. Si enim in omni aduersi-
tate, & prosperitate cor hominis in
ijs, quæ facio, sibi complaceat; nulla ei
nocebit aduersitas, quia nulla ei domi-
nabitur iniquitas. Immo hauriet a quas
in gaudio, à me fonte viuo, & amantis-
simo saluatore suo: quia siue valeat, si-
ue ægrotet, siue laudetur siue vitupere-
tur, lætabitur in salutari suo, qui facit
omnia, secundum consilium rectissi-

ma vo-

meæ voluntatis suæ. Hæc est sapientia viri iusti, quem non contristabit, quicquid acciderit ei: gaudet enim gaudio magno valdè, cum omnia ei eueniant iuxta desiderium suum; quod semper cohæret, cum dispositione prouidentia meæ. Vtinam mundi sapientes, qui me condemnant, vt ipsi iustificentur, discerent prudentiam hanc, quæ non inuenitur in terra suauiter viuentium. Non adæquabitur ei topazius de Aethiopia, nec tincturæ mundissimæ componetur. Non lucebit aurum coram ea, nec appendetur argentum in comparatione eius. Inæstimabilis enim est perfecta resignatio cordis, quidego velim semper attendentis, atq; in eo ipso dulcissimè requiescentis. Dolent principes terrarum super morte charorū, nec vllā consolationē admittere volūt: & iustus lætatur morte primogeniti sui, quia ex mea voluntate succedit. Vos ergo filij, qui desideratis frui pace filiorum Dei, in omni euetu voluntatē meā spectate, & confidēter acquiescite: & fidelissimi serui mei Iob verba celebrate: Sicut Domino placuit

placuit ita factum est: sit nomen Domini benedictum. Et ego paternam, & maternam curam vestri geram: circūducam vos per mundi desertum: & ero in umbraculum ab æstu: totaque sæculi huius nocte ero vobis in clarissima illuminatione ignis. Si perfectè in meo beneplacito quiescatis, omnis substantia domus meæ vestra erit. Meus est dies, & mea est nox, ego fabricatus sum auroram, & solem, ego feci omnes terminos terræ, æstatem, & ver ego plasmaui ea. A solis ortu, & occasu, ab Aquilone, & mari, omnia subiacent imperio meo: nequè est qui possit resistere voluntati meæ. Quocirca si voluntas vestra vna, & eadem cum voluntate mea sit, omnia vestra erunt, quia omnia obtemperabunt voluntati vestræ. Et peracto vitæ cursu, in signum regni dignitatis, sedebitis cum senatoribus terræ: & inenarrabili lætitia exultantes adhærebitis, strictissimo complexu, cordi meo, ad cuius proportionem formati estis.

CAP. V.

Hortatur ad primam diei partem orationi assignandam.

AVDITE filij, quæ loquor, con-
crescit enim in pluuia dulcissi-
ma doctrina mea. Omnia primogeni-
ta mea sunt: & proinde illa mihi sacri-
ficare, primitiasque omnes in altari-
bus cordium vestrorum intima grati-
tudine, mihi offerre debetis. Certè qui
manè vigilauerint ad me, pium, ac sua-
uem inuenient me. Propterea iustus
cor suum tradidit, vt vigilet ad me di-
luculo, antequam negotia, & sollici-
tudines mundi occupent sensus eius,
Scit enim quanti ponderis sit, primas
cogitationes, & prima desideria mihi
consecrare, & omnem fiduciam in me
ponere. Sic fidissimus seruus meus Da-
uid, magna sollicitudine, ante curas, &
negotia regni, me quærebat, quod syn-
cero corde cantauit aiens: Præuen-
runt oculi mei ad te diluculo: vt medi-
tarer eloquia tua. Beati, quos à somno
excitat sollicitudo mei, vt in matuti-
nis me-

nis meditentur in me: vt omnis eorum oratio, & operatio à me semper incipiat, & per me cæpta finiatur. Horum certè animæ in manu mea sunt: & quia primùm quærunt regnum Dei, & iustitiam eius, non tanget illos tormentum malitiæ, & mors animæ fugiet ab eis. Ego enim virtus, & vita eorum, odoratus suauissimum odorem holocausti matutini, defendam illos, & in processu diei, dirigam opera eorum, sicut ipsi summo mane direxerunt ad me corda, & corpora sua. Illos verò, qui mane surgunt ad ebrietatem sectandam, & sæcularia negotia sine timore meo gerenda, patiar vexari, & per ipsa, quæ agunt, excruciami: vt idola mundi, quæ colunt, surgant, & opitulentur eis, & in necessitate eos protegant. Væ illis, quàm grauius errant non præuenientes faciem meam in laude, vt protegantur auxilio meo. Si ascenderit in altitudinẽ nubium, inde detraham eos: quia more gentilium, nõ proposuerunt me adiutorem suum: sed sperauerunt in diuitijs, vel astutijs suis; & præualere tentarunt, in vanissima vanitate sua.

Vos

Vos ergo filij, ante ortum solis, & ante strepitum filiorum huius sæculi, in thuribus cordium, amoris igne flagrantium, incensum orationis ponite, & adolete. Et ego vobis in silentio ad me suspirantibus præsto ero: imprimamque cælestia desideria visceribus vestris, quæ præ magnitudine consolationis, anhelabunt ad æterna gaudia, quæ vobis præparavi in primogenita ciuitate mea.

CAP. VI.

Hortatur ad solitudinem amandam.

SI scirent homines, quàm sit amabilis solitudo, quæ à iustis quæritur, vt gaudeant ibi mecum libertate filiorum Dei, ipsi etiam negotiosi filij sæculi, certis temporibus, iugum mundi proijcerent, & speluncas montium, ad quærendâ faciem meâ, sollicitè peterent. Inæstimabilis enim est dulcedo cōuersationis, & sapiētiae meę, quâ nemo principū huius sæculi cognouit. Nō enim potest inter tumultus negotiatorū, absconditæ suauitatis gustus inueniri. Propter hoc illi pauci sapientes antiqui: quibus dignus non erat mundus,

dus,

du, extra turbas requisierunt me: & in remotissimis desertis dulcissimos spiritus mei fructus comederunt. Inter feras, & inter scopulos facilius, quam in medijs vrbibus inuenitur sapientia mea. Ibi ad præceptum meum eleuatur anima, sicut Aquila; & in arduis ponit nidum suum, atque in præruptis silicibus commoratur. Ibi contemplatur escam melle dulciorem secretæ communicationis meæ: & affectus eius, quasi Aquilarum pulli lambunt sanguinem meum. Ibi ego loquor ad cor Ierusalem: dicoque verbum absconditum à mundi prudentibus: & quasi furtiuè suscipit auris cordis venas subtilissimi susurij mei. Ibi ob silentij, & solitudinis opportunitatem, solus ego traho omnes vires animæ post me in funibus noui Adam, & in vinculis dulcissimæ charitatis. Vos ergo filij, exite de Vr Chaldæorum, & Niniuem ciuitatem grandem, certis saltem diebus, relinquite, ac remotum aliquem locum, vbi vobis occurram, eligite. Ne sequamini politica consilia, quibus certissime auertentur corda vestra, & obdura-

obdurabuntur, ne placeat illis conuersatio mea. Videte quid egerint sancti mei: qui etiam curam animarum gerentes, (vt sine detrimento animarum suarum, alios saluos facerent) populos interdum alijs curandos, per dies aliquot committebant, mihi que soli, totis viribus in solitudine vacabant: & fortiores ad laborem recurrebant. Fugite seruitutem Aegypti, & super montes Bethel, ad contemplandam cæli serenitatem ascendite. Crescite iam, & manducabitis cibum grandium, & tanquam fideles amicos me in deserto sequentes, aqua purissima, & suauissimis palmæ fructibus alam,

CAP. VII.

Monet recursum ad Deum, contra inconstantiam.

FILII, accedentes ad studium sapientiaæ meæ, scitote inconstantiam periculosam infirmitatem esse. Trahitur hoc malum hæreditate Adæ patris vestri, qui per peccatum inconstans factus est. Hæc est conditio hominis, qui egreditur, & conteritur, & fugit ve-

F

fugit ve-

fugit velut umbra, nunquamque in eodem statu permanet. Væ peccatori, qui recessit à me, vera fortitudine, & firmamento suo, & ad horas singulas consilia mutat. Peccatum peccauit Ierusalem: propterea instabilis facta est. Migravit à me, ferens secum inconstantiam cordis, & multitudinem seruitutis: & cum regna multa peragrasset, non inuenit requiem. Væ columbæ, quæ ab arca recedit: quia in diluuiò aquarum multarum, non inueniet, vbi possit requiescere pes eius. Sæpe serui mei, contra regulas prudentiæ iustorum, sana consilia, quæ prius elegerant relinquentes, peccant aberrantes à meliori proposito, quod inspirauerat illis clementissimus Pater meus. Citò fecerunt, obliti sunt operum eius, & non sustinuerunt consilium eius. Et hæc est ratio, propter quam, parùm in schola mea proficiunt, quotidie incipientes ædificare, nec valentes consummare. Doleo vicem illorum, & vellem firmiter durarent in salutari consilio meo. Si ergo desideratis, filij, malum hoc grande vitare, recurrite ad me, totisque.

que.

que visceribus inconstantia remedium implorate. Ego enim vici mundum, & veni curare instabilitatem eius. Neque vos frangat experientia huius mali, quo anima diu affecta, quasi luna mutatur, & ad singulos ventos, instar fluctuum maris commouetur. Ego enim congrego, sicut in vtre, aquas maris, & pono in thesauris abyssos. Et quando mihi placet, voco ad me discipulos meos, ut ambulent super aquas, tanquam super solidissimam petram. Constantes estote, & videbitis auxilium meum presentissimum super vos: dummodo fidelissime statuatis, consilia à me inspirata in posterum sequi. Sinite iam in opiniones varias ferri, & propositum mihi placendi, quod arripuistis, usque ad mortem sustinete. Et ego cælesti fortitudine vobis adero, & firmabo super vos misericordes oculos meos.

Hortatur ad sacramenti penitentiæ usum.

SVMMVM malorum, filij charissimi, peccatum est, quod animæ vitā extinguit. Si ergo peccatis, caute ne regnet in vobis peccatum, & festinate conuerti ad me, currentes ad balneum pretiosissimi sanguinis mei. Ne probeatis consilia eorum, qui lætantur, cum malè fecerint, & exultāt in rebus pessimis, nec remedium penitentiæ requirunt. Nimiūm stulti, & audaces sunt, qui Deum ad iracundiam prouocant, & æternæ pænæ reatum incurrerunt: & tamen, nihil de futuro cogitantes, comedunt, bibunt, & dormiunt, & ducunt in bonis dies suos. Mirūm est quomodo subitanam, & improuisam mortem non timent, qui fecerunt sibi Deum inimicum. Quomodo non timent, ne sicut viuentes, sic ira absorbeat eos? Horrendum est enim, incidere in manus Dei viuentis. Certè hi fatui, præsentis vitæ amore capti, oderunt animas suas, quarum remedium

medium non requirunt. Vos igitur filij, si ex humana conditione peccaueritis, ne differatis pœnitentiam: sed planctum, & tristitiam, quæ salutem, secundum Deum, stabilem operatur, assumite. Leprosi si estis, & morti proximi, abstergite lepram balneo sanguinis mei, per sacramenti pœnitentiæ canalem decurrentis: & caro vestra restituetur, sicut caro pueri paruuli: & recuperata candida gratiæ veste numerabo vos inter dilectissimos filios meos. Nec tædeat vos humilis confessionis, quæ in animo contrito, detegitis peccata vestra: breui enim humiliatiōne, & verecundia æternam vitam cōparabitis. Certè modicum est, quod à vobis postulo, si consideretis bona, quæ ibi proueniunt. Grauiorem profectò pœnitentiam ego pro vobis egi, quàm vos ipsi: Si enim appenderentur in statera peccata vestra, & calamitas, quam ego vestri causa pertuli; quasi arena maris, hæc grauior appareret. Prope- rate ergo ad remedium vestrum, & ego suscipiam vos. Verba confessionis humilia, & feruentia proferte, qualia

seruus meus Dauid de peccato admonitus protulit, dicens ex intimis præcordijs, Peccaui. Et ego transferam à vobis peccata vestra: & effundam super vos aquam mundam, atque mundabimini ab omnibus inquinamentis vestris. Et propter conscientie testimonium luctus vester vertetur in gaudium: secundum multitudinem quippe dolorum vestrorum, quibus afflixistis corda vestra, intimæ cõsolationes meæ latificabunt animas vestras.

CAP. IX.

Hortatur ad sacram communionem.

EGO æterna sapientia ædificauim mihi domum humanitatis meæ, & vt facerem conuiuium pinguium medullatorum, miscui vinum pretiosissimi sanguinis mei, & posui mēsam, ita vt panis conuiuiarum esset purissima caro mea. Et postquam instruxi lautissimum conuiuium, non quieui: sed misi ad plateas, & mœnia ciuitatis, seruos meos, & inspirationes meas, vt cordibus hominum loquerentur, & dicerent: Venite, comedite panem meum, &

um, & bibite vinum, quod miscui vobis. Nunc autem pauci valdè sunt, qui vescantur vitalissimo pane meo, quasi omnem saporem suauitatis, non haberet. Viæ Sion lugent, eò quòd non sit, qui veniat ad solemnitatem meam, qua corda casta dilatantur. O quàm stulti sunt Adè filij, qui per escam mortui sunt, & per escam viuificari nolunt. Quid est hoc? Quid optabilius, & suavius inuenire possunt, qui delectamenta mundi requirunt? Vbi est sincera fides, & purus amor, cuius nutrimentum, & fomentum, panis de Cælo missus, factus est? Certè facies Christiani populi exusta videtur, quasi non esset triticum, & vinum: & pellis eius, consumpta carne, ossibus siccis adhæsit. Ventum est enim ad calamitatem magnam, eò quòd plurimi filij Ecclesiæ sponsæ meæ, semel tantum in anno, panem vitæ comedunt: & libertatis genus existimant, ad frequentem communionem non accedere. O stulti, & tardi corde ad credendum, & diligendum me? Nonne oportebat, quasi graue mortis supplicium

Cium timere, non ampliùs, quàm semel
in anno, pane viuo refici? Quare ergo
supplicium hoc ipsi Adæ filij sponte
sua sibi sumunt, & fame mortalissima
ficcantur? Non est sanum consilium
hoc: ingratiſſimo, & durissimo corde
digna est alienatio hæc. Vos ergo filij,
qui desideratis viuere propter me, fre-
quenter manducate me. Aperite mihi
penetralia cordis vestri, & intra visce-
ra vestra meæ dulcedinis auida, recon-
dite me. Dilatate os vestrum, & imple-
bo illud: & extensis desideriorum bra-
chijs amplectimini me. Certè tantus
esse deberet dulcissimi panis amor, vt
nequè diebus, nequè noctibus, ab alta-
ri, vbi seruatur sacramentum meum,
recederetis: Solaque ineuitabilis ne-
cessitas vos ab eo loco violenter ab-
straheret. Recedite ab eis, qui me dere-
linquunt, & recedentes à me, non in
cælo, sed in terra scribuntur, quorum
alius discedit in villam suam, alius du-
cit vxorem, alius vadit ad Babylo-
nicam negotiationem suam. Imitamini
filios primitiux Ecclesiæ meæ vnani-
mes in domo, & sæpissimè communi-
cantes

cantes in fractione panis, quo viuitur,
 & aperitur via ad immortalem vitam
 meam. Hæc sit negotiatio vestra: hæc
 sit sapientia, & fortitudo vestra: hæc sit
 delectabilissima exercitatio vestra.
 Accedite ad me, & inæstimabilem dul-
 cedinem meam in ipso fonte gustate,
 & eritis leonibus fortiores, aquilis
 velociore, & facies vestra splendebit
 sicut sol. Et ego vobiscum habitabo: &
 splendoribus æternis, ac infinita læti-
 tia, futuræ gloriæ prænuntia, implebo
 viscera vestra.

CAP. X.

Hortatur ad officia misericordie.

INDVIMINI filij mei, viscera mi-
 sericordiæ, & afflictis compati, &
 succurrere discite. Hæc est requies
 mea, vt per vos lassæ manus roboren-
 tur, & genua debilia confortentur.
 Pauper culis, & contritis corde, tan-
 quam mihi ipsi subuenite: & ego ipse,
 qui pauper fui in terra, quam dedi fi-
 lijs hominum, retribuam ijs, qui in
 persona egenorum, honorauerunt me.
 Facite vobis amicos de substantijs ve-
 stris, vt

stris, vt recipiant vos in æterna tabernacula. Si ad mensam meam, in amplissimo regno meo, cum principibus, sedere vultis; ne comedatis buccellam vestram soli: & inopes de velleribus ouium vestrarum calefiant. Benedictio perituri veniat super vos, & oculos viduę expectare, ne finatis. Et ego odorabor misericordiam magis, quàm interpestium sacrificium: & pro misericordijs pauperum, respondebit vobis iustitia redemptionis meę. Attendite voces miserorum, quibus emollitur cor meum, & hospitalia, domosque afflictorum, fame, & egestate pereuntium, cum muneribus visitate. Væ crudelibus, quorum promptuaria sunt plena, eructantia ex hoc in illud & è fenestris elaboratis, sine compassionis sensu, prospiciunt nudos, & fame, ac frigore gementes filios meos. Viscera crudelia odiuit anima mea. Fugite crudelitatem: & super afflictos flete, & amplectimini pretiosa valde pignora mea. Accurrite velociter, & mittite eleemosynam in sinum pauperis: & ipsa subtilissi-

tilissimis vocibus, orabit pro vobis: & reportabit lætum nuntium firmissimę spei, & cęlestis lætitię meę. Beati illi, à quorum conspectu pauperes nunquã desolati recedunt. Beati qui gemitus egenorum nunquam repellunt, nec importunitate vincuntur. Beati qui miserendo delectantur, quoniam mercedem magnam, mensuramque bonam, & confertam, & coagitatam recipient; & cum infinita consolatione, intrabunt in æternum gaudium Clementissimi Patris mei.

CAP. XI.

Hortatur ad tolerantiam, & remissionem Iniuriarum.

SI verè sapientes, ac beati esse desideratis, filij charissimi, scitote vos fore beatos, cum homines vobis maledixerint, & exprobrauerint, & dixerint omne malum aduersum vos, si patienter sustineatis, non reddentes malum pro malo, sed vincentes in bono malum. Hęc est altior mundo eruditio

F 6

mea

mea, quam docui discipulos meos, factus opprobrium hominum, & postrema abiectio plebis. Hæc est prudentia Iustorum sæpè notata in dulcissimo testamento, & Euangelio meo. Cùm enim esse honore infinito dignus (quasi vnigenitus à Patre, splendor gloriæ, & figura substantiæ eius) versus sum in parabolam ciuitatis regiæ, & sacerdotalis, quam dilexi. Veste alba, ad contemptum, indutus fui, & circumdatus purpureo vestimento, tenens sceptrum, arundinem, & coronam dolore, & irrisione plenam. Descendi ad postremam vilitatem, & abyssi operuerunt me. Quis hic cognosceret filium Dei Altissimi, inter impropria innumera-bilia, quæ ceciderunt super me? Scriptum est: Vidimus eum, & non erat ei aspectus, nequè decor, vnde nec reputauimus eum. Quid hic dicam de ignominiosa comparatione Barrabæ, cum Dei verbo, per quod facta sunt omnia? Quomodo optimates sanctæ Ciuitatis præposuerunt hominem seditiosum, latronem, & homicidam, Regi, Redemptori, & Deo suo? Sed nequè hic oppro-

opprobria mea cessauerunt: adhuc enim morienti caput agitantes insultabant, vt saturatus opprobriis interirem. Et tamen in omnibus his irrisionibus, quibus aduersum me loquebantur, qui sedebant in porta, non me vlcisci cogitavi, sed cor mitissimum exhibui, & infiniti amoris ostensione pro irrisoribus sanguinem meum, & supremas intercessionis voces ad Patrem misi. Hoc est exemplar, quod imitari debetis, filij, vt iniurias patienter feratis, & remittatis vnusquisque fratri suo, de cordibus vestris. Bibite mecum calicem improprij datum à me vobis in mensura: & opiniones hominum pro nihilo ducite. Quid interest, si vani homines malè de vobis sentiant, aut loquantur? Nunquid propterea delebo vos de libro vitæ, & honoribus æternis expoliabo? Si hominum contemptum mecum hilari vultu feratis, filij mei, nomen vestrum requiratur à generatione in generationem, laudesq; vestras suauissimè pronuntiabit Ecclesia. Et ego in regeneratione, cum venero in Maiestate, celebrabo clarissimas victorias vestras. CAP.

Monet patientiam internæ desolationis.

SUPER flumina Babylonis, in captiuitate dura, longè à dulcissima Ierusalem, ciuitate vestra, sedetis, filij mei. Quocirca ipsa exilij vestri ratio postulat, vt internas desolationes patientiamini suspirantes ad libertatem filiorum Dei, qui iam lætantur in Ecclesia magna, quæ sursum est. Nequè rationi consonum esset, cælestis patriæ privilegia in terræ incolatu, habere velle. Propter quod, Iusti mei, quos ego in charitate perpetua dilexi, quãdiu mortali vita viuunt, alternis consolationibus, & desolationibus exercentur, vt multiplices coronas acquirant. Certè Paulus seruus meus, non erat semper vt Benjamin adolescentulus in mentis excessu, vt in tertio Cælo audiret arcana verba, & potaretur torrente voluptatis meæ: Sed frequenter mortificabatur tota die, æstimatus sicut ouis occisionis, grauatus supra virtutem, ita vt cæderet eum etiam viuere. Hæc est vicis-

vicissitudo electorum, qui nunc ascen-
dunt vsquè ad Cælos, nunc descendunt
vsquè ad abyssos, & anima eorum de-
solatione tabescit. Ex quo apparet,
quàm malè de me loquantur aliqui
serui mei, qui statim ac ariditate vex-
antur, omnem patientiam abijciunt, &
murmurant aduersum me Nonne om-
nia tempus habèt, & diuersum est tem-
pus lætitiæ à tempore luctus? Quem e-
lectorum meorum non exercui, vt vi-
derem, an puro corde sequeretur me?
Quoties distuli, & probaui David a-
micum meum, factum ad exemplar
cordis mei? Mirabile est seruos meos,
qui semel gustarunt suauitatem meam,
tempore derelictionis non lætari, &
exultare in me memores vberum meo-
rum super vinum. Absit à vobis, ô filij,
deiectio, & infidelitas hæc, ne sitis è
numero illorum, qui confitentur
mihi tantummodo, cum beneficio
eis: sed intima gratitudine, tam
desolationem, quam consolatio-
nem, numerate inter magna bene-
ficia mea: & tam nocte, quàm die
cantate inæstimabiles misericordias
meas.

meas. Ego noui quid expediat vobis: nunc vos reficiam ad duodecim fontes aquarum, & septuaginta palmas in Elim, nunc inter deserti arenas, vos siti-
re patiar, vt quærat, & diligatis me. Probabo vos filios meos, & examina-
bo, sicut examinatur argentum, ex quo formantur vasa electionis, ad ministe-
rium templi mei. Et postquam vos, modico tempore probauero, recorda-
bor vestri, miserans adolescentiam vestram, & laudans fidem & charita-
tem desponsationis vestræ: quia fide-
lissimè secuti estis me in deserto aridi-
tatis, in terra, quæ non seminatur.

CAP. XIII.

*Docet diuersos motus nature, &
gratia.*

CONSIDERATE vos ipsos, fi-
lij mei, qui, quasi Rebecca, duos
populos bellantes in vtero vno porta-
tis: vt animales affectus spiritui subij-
ciantes vocemini, & sitis pacifici filij
Dei. Natura quærit exaltari, &ambu-
lare, sicut vanæ filia Sion extento col-
lo; ad ostensionem vanitatis suæ. Gra-
tia quæ;

is:
es
E-
ti-
ne.
ia-
uo
te-
os,
la-
m
ca,
le-
di-
fi-
os
ta-
ij-
lij
u-
ol-
ra-
æ;

tia quærit humiliari sub potenti manu Dei, & hominibus vilis apparere. Natura cupit diuitias, & commoditates, vt inueniat consolationem. Gratia cupit inopiam, & incommoda, reuens in hoc mundo consolari. Natura quærit occasiones vanè, & superfluè loquendi, vt hominibus placeat. Gratia quærit occasiones tacendi, vt soli Deo probetur. Natura desiderat familiaritatem, & conuersationem hominum. Gratia desiderat solitudinem, & absconditam communicationem meam. Natura optat curiosa, & noua semper scire, ac inuenire. Gratia optat simplicem, & castam eruditionem meam. Natura appetit dulcia, & lauta cõniua. Gratia requirit vilia pauperum alimenta. Natura cupit diù viuere: Gratia putat lucrum, citò mori. Natura odit psalmodiam, vigiliam, & orationem: Gratia lætatur Ecclesiæ cantu, nocturnis suspiriis, & orationibus. Ecce filij, quàm longè discrepant natura, & gratia. Certè sicut exaltantur Cæli à terra, sic exaltantur viæ meæ à vijs vestris. Vos ergo, si desideratis eò ascendere,

dere, quò ascendit diuina gratia mea, vt fons aquæ salientis in vitam æternam, motus naturæ corruptæ reprimite, & legem spiritus mei purissimo corde seruate. Exercete gladium spiritus, quod est verbum Dei, & animales affectus viriliter resecate. Estote filij columbæ de argentatâ, cuius præmia, posteriore tempore ventura, sunt in pallore auri, quo gratiæ merita in regno meo remunerantur. Recedite ab ædificatoribus Babel, cuius culmen numquam pertinet in Cælum. Ego enim descendam, vt videam ciuitatem, & turrin, quam ædificant filij Adam, naturæ motibus incitati: & confundam linguas, & cogitationes eorum oppositas mansuetudini meæ. Vacate potiùs, & sine strepitu malleorum, ædificate taciti ruinas Ierusalem, quas per gratiam meam, implere desidero. Discernite in vobis ipsis, quid gratia suggerat contra naturâ, quasi exploratores vigiles in turri Libani, quæ respicit cõtra Damascũ, Urbẽ inimicã, a me Ciuitatis meæ. Et ego vos instruã in uicta fortitudine militiæ meæ; & habebõ inter dulcissimos filios meos. CAP.

CAP. XIV.

*Monet studium, & amorem sacrae
scripturae.*

DOLEO vicem sapientum mundi,
ô filij mei, quia tanquam multa
febre phrenetici, vt sitim sciendi ex-
pleant, plurimas hominum doctrinas
cum labore, & anxietate discunt, &
sanctos, castosque libros meos, solatio
habere nolunt. Colūt terram sterilem
spinas, & tribulos germinantem, vnde
alienatio mentis, & stimuli conscien-
tiæ nascuntur, & paradisum Eden, vbi
crescit arbor scientiæ boni, & mali, &
lignum vitæ confurgit, suauissima cul-
tura operari, & custodire non curant.
Quid sibi vult amentia hæc? Quid quæ-
runt imitatores Cain profugi, & vagi
in terra aliena? Currunt, atque discur-
runt, per humanas disciplinas, & e-
uoluunt multa volumina, in quibus
nulla fit mentio mei, quasi non audie-
rint Iesum Christum Dei virtutem,
& sapientiam esse, & scriptura san-
cta spiritum vitæ contineri. Mirum
est hoc,

est hoc, homines christianos, qui nouerunt, ubi sapientia inueniatur, & quis sit locus intelligentiæ, scholam meam deserere, quam Reges, & Prophetae cupierunt. Vos autem filij, qui de spiritu vitali meo viuere, & tanquam lignum, quod plantatum est secus decursus aquarum, fructum in tempore suo reddere desideratis, miti corde legite, & meditamini fidelia testimonia mea; quorum declaratio intellectum dat paruulis, & simplicibus, cum quibus est secreta sermocinatio mea. Querite suppliciter, & inuenietis: pulsate constanter, & aperietur vobis sensus ad capienda melle dulciora, & mundo altiora eloquia mea. Postulate in fide, nihil hesitantes de infinita bonitate, & suauitate mea. Clamate ad me, & exaudiam vos, & ostendam vobis grandia, & firma, quæ ignoratis; replebitque scientia mea pectora vestra; Et apparebit vobis formosissima lux è Cælo, qua suspendemini admirantes altissimam sapientiam castitate, & simplicitate sermonis mei velatam, vt mundis corde, & humilibus reueletur. Ingredie-
mini

mini in absconditos sensus spiritus mei, qui scrutatur profunda Dei: & egrediemini pinguiore, quàm antea, à pascuis dulcissimæ sapientiæ; quam è puteo alto mei cordis haurietis.

CAP. XV.

Hortatur ad querendum magistrum vitæ spiritualis.

NE innitamini prudentiæ vestræ filij, quamuis multa didiceritis: Sed imitamini sponsam meam innixam super dilectum suum. Multos seduxit nimia æstimatio sui, ita vt altum saperent, nec dignarentur senum, & expertorum iudicium sequi. Iusti verò, & mites corde nihil sibi fidentes, multa sollicitudine quærunt magistros, non prurientes auribus, sed qui vel corripiant, & increpent in misericordia, vel instruant in spiritu lenitatis, iuxta regulas absconditæ sapientiæ meæ, quam omnes de se præsumentes ignorant. Propter hoc filij, qui erratis ab utero, ne placeatis vobis ipsis, in ea scientia, quam in scholis fortasse comparastis: sed statim, ac mihi seruire incipitis,

cipitis, existimate vos indigere, vt doceamini, quæ sint prima elementa exordij sermonum Dei: & in hac sententia perseuerate. Opinetur alij, quod volent, & se sapientes esse confidant: Vos autem propriæ cognitioni studentes recordamini patris vestri primi Adam, qui cum in honore esset, non intellexit, & ad secundum Adam, qui est Dei virtus, & sapientia, humiliter recurrite. Et ego per seruos meos, quos illuminavi splendore sapientiæ meæ, docebo vos viam prudentiæ, vt super omnes mundi doctores intelligatis. Ostendam vobis, vbi cubem in meridie: ne vagemini post greges sodaliũ meorum, qui personam meam fingunt, sed non mores meos repræsentant. Deducã vos per vias rectas, & à longè ostendã vobis regnum Altissimi Patris mei: vt sciatis à viæ principio, quo dirigenda sint primogenita desideria vestra. Non relinquã hominẽ nocere vobis, sub salutari vmbra alarum mearum, per desertũ vitæ mortalis, ambulantibus: & ero vobis me ductorem sequentibus, sicut Aquila prouocans ad volandum pullos

pullos suos, & super eos volitans. Hæc est lex fidelitatis meæ, vt nunquam deferam humiles corde, qui voluntatem meam de seruatorum meorū ore requirunt: & eo ipso, quòd sibi diffidentes alieno iudicio subduntur, faciliùs, & breuiùs eos ad perfectionem christianam inæstimabili lucro, & intima cõsolatione perduçam. Hanc igitur instructionem meam filij, studiosissimè arripite, & suauissimæ disciplinæ meæ honestatem, & securitatem amate.

CAP XVI.

*Ostendit discrimen vitæ Iustorum,
& impiorum.*

EGO quos amo, castigo, & tanquàm aurū in fornace tribulationis probō. Vasa enim electionis sunt, quæ igne examinantur. Respicite seruos meos, quibus dedi potum in lachrymis in mensura, & videbitis illos nouissimos tanquàm morti destinatos, è quibus alij ludibria, & verbera experti, alij vincula, & carceres passi, alij per medium secti, & in occisione

cisione gladij mortui sunt. Alij fugientes de ciuitate in ciuitatem, alij in solitudinibus errantes, alij in maris insulis absconditi, ostenderunt se peregrinos esse super terram, vt hæreditatem filiorum Dei in Cælo possiderent. Quòd si ego in rerum non reliqui virgam peccatorum super sortem iustorum, ne electi mei tribulationis magnitudine superati, extenderent ad iniquitatem manus suas; non ideò putare debetis, me nolle electos meos laboribus, & angustiis exerceri. Stulta enim cogitatio est hæc: nequè decet infinitam bonitatem meam, seruos meos dilectissimos tot coronis priuare, & gloriam meam diminuere. Certè quòd chariores mihi sunt, eò grauius eos tentari permitto, & velut iratus repello, sicut repuli Israel seruum meum, semen Abraham amici mei. Quod adeò verum est, vt non solùm eos tentari sinam, sed & ego tentem eos, vt virtus tentata resplédeat & respódeat victoribus meis cras iustitia mea. Hæc est nota iustorum: vt ducant vitam amaritudine plenam, & inebrientur ab-

synthio,

synthio, qui bibituri sunt vinum dulcissimum in regno Patris mei. Peccatorum verò vita còtraria est. Ipsi enim, quorum spes in terra posita est, in labore iutorum hominum non sunt, & cum hominibus piis non flagellantur. Non est ruina maceriæ, nequè transitus: nequè clamor dolentium in domibus eorum. Oves eorum fatosæ, abundantes in partibus suis: boues eorum crassæ. Omnia eis ad nutum succedere videntur, & vana lætitia filij eorum exultant. Hæc est pars impiorum, qui servantur ad pœnam. Hæc sunt vasa iræ apta ad interitum, quæ sustineo in multa patientia: vt ostendam diuitias gloriæ meæ, in vasa misericordiæ, quæ pater meus præparauit in gloriam. Propter quod moneo vos filij mei, vt gloriemini in tribulationibus, tanquam in salutis æternæ signis, scientes quoniam tribulatio patientiam operatur, patientia verò spem, spes autem adoptionis filiorum Dei nõ confundit, sed exhilarat cõscientiam, & generat fortitudinem ad viam mandatorum, cum exultatione currédã. Currite ergo filij

G per

per dolores, & sudores: vt labores manuum vestrarum suauissimo sapore plenos, in regno meo manducetis.

CAP. XVII.

Describit mortem iusti.

ECCE quomodo moritur iustus, & nemo considerat, cum consideratio, & suavis valde, & ad conuertendas animas efficax sit. Certè iustus, si morte præoccupatus fuerit, in refrigerio erit, non solùm postquam intrauerit in gaudium Domini sui, sed etiam in ipso transitu mortis, quæ est vltima rerum terribilium. Cum enim ipse mortem benè viuendo superauerit, non tangeat illum tormentum mortis: licet videatur oculis insipientium mori. Tunc quippè, postquam hyems transijt, imber abiit, & recessit, ver nouum æternæ consolationis incipit apparere: & dum auditui eius, per bonum nūtiū, ego do gaudium, & lætitiā, exultant ossa tamdiu humiliata, & vehementer concupiscit in atria mea. Tunc videt, quàm bona fuerit negotiatio eius, & lætatur super bona opera sua, sicut qui inuenit spolia multa. Tūc sentit, quàm
vera

vera fuerit vox, quam audiuit Ioannes
 seruus meus de Cælo dicentem sibi.
 Beati mortui, qui in Domino moriun-
 tur : & ex intimis medullis exultat
 cum ijs, qui ad cænā Agni vocati sunt.
 Tunc animæ laboribus, & tentationi-
 bus probatæ, atquè repulsæ, loquor ad
 cor dulcissimè, & amantissimè dicens:
 Surge, propera, amica mea, columba
 mea, & veni. Iam satis pugnatum est in
 terra inimicorū: Veni iam coronabe-
 ris, & possidebis, quem diu desiderasti.
 De torrente laborū bibisti in via: pro-
 pterea exaltabis caput, & omnem ter-
 rā solidissimā, quam cōspicies, tibi da-
 bo. Modicū laborasti, atquè fleuisti:
 in æternum requiesces atquè ridebis.
 Iam transierunt nubila vitæ laboriosæ,
 atquè sollicitæ, respice serenitatem
 Cæli, & candidissimam lucem appa-
 rentem tibi. Ne formides à facie
 inimicorum obsidentium te, quia
 ego tecum sum, vt liberem à tau-
 rispinguibus sponsam meam. Egre-
 dere iam de carcere corporis, vbi
 tam diū inclusa fuisti, vt frua-
 ris pretiosissima libertate ciuita-
 tis meæ.

tis mee. Veni vestieris purpura, & bysso, filia Sion, que prudētiā iustorū didicisti & omnē ornatū sæculi cōtempseristi, propter me. Diligo te, sponsa, sicut animam meam: ne timeas, quia ab æterno amavi, & elegi te. Veni dulcissima electa mea, & ponam in te regium thronum, & delitiosissimum reclinatorium meum; cōcupiui enim ego Rex Pacificus suauissimum decorem tuum. In hunc modum, filij mei, recipio in pace venientem de militia animam iusti, quasi charissimam prædam meam. Cogitate vos huius consolationis magnitudinem, & per bona opera vitæ, ad bonam, & beatam mortem properate. Omnes quantumuis peccatores, benè mori vellent (sicut infelix Balaam) dicentes: Moriatur anima mea morte iustorum: & fiant nouissima mea horum similia. Sed non erit benè in extremis ijs, qui optant extrema iustorum, & non curant obseruare principia. Sequimini me dum viuitis, ô filii, & ego vos morientes, vt fidelissimus adiutor in opportunitatibus, visitabo.

CAP. XVIII.

Describit mortem peccatoris.

EXISTIMANT homines peccatores, me peregrè profectum nunquam rediturum, vt ponam rationem cum eis. Stulta nimis est persuasio hæc, cum statutum sit omnibus hominibus semel mori. Citò veniam reddere vnicuique secundum opera eius: & sicut nullum opus pietatis sine præmio relinquam, ita nihil impietatis inultū remanebit. Veniet nox in qua nemo potest operari: quando iubebo ministris meis, vt seruum nequam, crudelem in conseruos suos, & ingratum innumerabilibus misericordijs meis, mittant in tenebras exteriores. Væ impio in malum. Væ horæ illi extremæ, in qua peccatoris anima adultera in vmbra mortis, & horrorem sempiternum præcipitabitur. Erat in terra defixa, vbi capiebat prohibita solatia sua, immemor angustia superuenturæ: & auellitur de tabernaculo suo fiducia eius, & calcatur super eam, quasi rex, interitus. Tunc dicit illi cor suum im-

menso pondere iniquitatis oppressum:
Vide quia malum, & amarum est, reli-
quisse te Deum tuum, & non fuisse ti-
morem eius apud te. Iam non superest
locus pænitentiae, & peccata tua, ter-
roresque Dei militant contra te. Quid
profuit tibi iactantia, & color munda-
nae gloriae, quam quaesisti? Ecce omnis
voluptas tua in amaritudinem versa
est; & deuorat pulchritudinem cutis
tuae primogenita peccati, mors. Respi-
ce canes multos latrantes, & rabie in-
citatos, qui te circumstant, ut te prædâ
suam inferorum faucibus detrudant.
Hæc, & similia suggerit cor hominis
iniusti malè morientis: qui antequàm
expiret, cruciatum inferni in ipso le-
cto præsentit. Et ego æquissimus Iudex
impio morienti sic respondeo, stultè e-
gisti infelix homo, cum recessisti à me.
Multiplicasti delicta, quasi nunquam
moriturus: nemo nunc eripiet te de
manu mea Quando videbas furem, &
currebas cum eo, & cum adulteris por-
tionem tuam ponebas: Quando os tuum
aduersus innocentes abundabat mali-
tia, & lingua tua concinnabat dolos:

ego

ego patienter sustinebam, vt te longanimitate mea, ad pænitentiam prouocarem. Tu verò odisti disciplinam meam, & proiecisti sermones, & inspirationes meas retrorsum: & secundum duritiam tuam, & impenitens cor thesaurizasti tibi iram in diem iræ, & iusti iudicij mei. Recurre nunc, in angustia mortis ad Deos tuos, in quibus habebas fiduciam. Surgant, & opitulentur tibi, & in necessitate te protegant. Hoc est iudicium, & sors hominis extra gratiam meam morientis, qui sua impietate constringitur, & damnatur. Quocirca qui habet aures audiendi audiatur, & tãquam reus ingemiscat vt me quasi iudicem in vita sustinens, in agone mortis, quasi clementissimum patrem inueniat.

CAP. XIX.

*Hortatur IESVS CHRISTVS
ad considerationem vitæ suæ.*

DESOLATIONE desolata est
omnis terra, ô filij, quia nullus
est, qui recogitet corde, & consideret
opera mea, quibus saxa mouentur.

G 4

Certè

Certè christiani omnes, totius vitæ
meæ exempla deberent attentè medi-
tari; vt prudentiam iustorum edisce-
rent, & viam ciuitatis supernæ inueni-
rent, in loco horroris, & vastæ solitu-
dinis. Sed præter paucos absconditos,
& a meos seruos meos, qui in toto
corde suo exquirunt me; vix inuenitur,
qui delectetur consideratione vitæ, &
operum meorum, in quibus lucet can-
didissima lux sapientiæ, & dulcissima
misericordia mea. Illi verò pauci serui
mei, quibus dulcescit meditatio mea,
sive pueri, sive iuuenes, sive senes sint,
enitentur prouidere me semper in cõ-
spectu suo: Vt faciant omnia opera sua
secundùm exemplar, quod in monte
perfectionis eis mōstratum est. Audie-
runt, decreuisse æternum Patrem meū,
electos suos, quos præsciuit, & præde-
stinavit, cõformes fieri imagini filij sui
vt sim ego primogenitus in multis fra-
tribus: & tota fortitudine sua, conan-
tur honestissimam formam meam im-
primere visceribus suis Beati certè sūt
hi amici mei, qui non sola considera-
tione, sed imitatione quoque in seipsis
repræ-

repræsentant innocentissimam vitam meam. Propter quod filij mei, estote sapientes, & hunc librum vitæ, statis horis, legite, atquè relegite. Hæc sit perennis exercitatio vestra omnibus doctrinis altior, & omni thesauro pretiosior: quæ ad omnem euentum confirmabit humilia, & casta corda vestra. Legant alij curiosas, vel vanas terrenorum regum historias, è quibus occasionem suæ vanitatis, & damnationis eliciunt: Vos vero avidissimè studeatis historiæ meæ, quæ mites animos, & æternæ salutis desideria creat. Et ego piis affectibus vestris misericorditer respondebo: & extincto mundi desiderio traham vos in funiculis humanitatis meæ, vt dum visibiliter me cognoscitis, præsentissimo auxilio meo, in rerû inuisibilium amorem rapiamini: & de suavissima consideratione vitæ meæ in diuinitatis notitiam, vbi fons æternæ consolationis manat, ascendatis.

CAP. XX.

Monet contemplationem diuinarum perfectionum.

G 5

Beati

BEATI mundo corde, quoniam i-
psi in celesti patria Deum clarè vi-
debunt, & in vita quoque mortali, for-
mosa valdè luce mea illustrabuntur, ut
quod maius omnibus est, purgato mè-
tis oculo cognoscant. Hæc est pars ma-
gna sapientiæ iustorum, qui respuen-
tes omnem mundi sollicitudinem, in-
estimabili suauitate, spectacula æter-
na & inuisibilia contemplantur; ut ad
infinitam bonitatem, ac pulchritu-
dinem meam, benè affecti, omnè glo-
riam hominum despiciant, & ex toto
corde me diligant. Hæc est prudentia,
quam fortissimi milites mei, abnega-
tione sui, & eleuatione mentis, supra
omne, quod videri potest, compara-
runt. Hic est thesaurus absconditus, què
qui inuenit homo; vadit, & præ gaudio
illius, vendit omnia, quæ habet, donat-
que pauperibus, & promptissima vo-
luntate sequitur me. Propter quod, filij
mei, si desideratis cognoscere, & me,
& clemētissimum Patrem meum, abij-
cite curas alias, & à finibus Tyri, & Si-
donis, vbi auditur strepitus negotiato-
rum mundi, ad montem Visionis, citò
recedite.

recedite. Scitote, quia non habitat bonum in carne vestra: & proinde ab ea quoque discedite, & sensuum officia parcè permittite: Ut ad verticè Phasga, erectione cordis ascendentes, exploratis à longè terram æternæ promissionis, vbi gustatur fructus paradisi mei. Surgite super vos ipsos, & quantum fert humana fragilitas, oculos mentis in candore lucis æternæ figite. Contemplamini infinitam Maiestatem, & suavissimam pulchritudinem formæ Dei, quam postquam probati fueritis, visuri estis. Aperite penetralia cordis, & viscera vestra, ad potum aquæ purissimæ, è fonte viuo manantis, dilatate. Ego vos in sùmitate Horreb erudiã, & per interualla, fessos recreabo: vt discatis quia melior est dies vna, vel etiã hora vna in atrijs meis, super millia. Ardebunt corã me corda vestra, quasi lâpades ignis, atq; flâmarû: & fortissimus amor meus vincet fragilitatem vestram. Scio quia (vt olim Iacob seruus meus, cui fuit nomē Israel) strictissimo amplexu tenebitis me, nequè recedetis, donec dulcissima benedictione mea robor-

mini. Huc filij mei, per labores, & agones aspirate: & extensis brachijs desideriorum, ad suauissimæ Sionis altitudinem, per arctam viam ascendite.

CAP. XXI.

Hortatur ad pacem cordis querendam.

BEATI pacifici, quoniam dulcissimo nomine, & inæstimabili consolatione, filij Dei vocabuntur: neque vanè vocabuntur, quia per adoptionem infinita consolatione plenas erunt. Omnia in eis pacifica sunt: quia & anima, & corpus conuenerunt in vnum, & omnia pro captu suo, sitiunt ad Deum fontem viuum. Hæc est pax pretiosissima, quam dedi, & fidelissimo testamento reliqui discipulis meis quos mundus odit, & tanquam hostes suos persequutus est. Hæc est pax, qua electi mei gaudent in cælo, & pauci aliquot in terra: quia conuersatio eorum in Cælis est, & thesauros suos in cælo condiderunt. Pax hæc tam longè est à filijs huius sæculi, quam longè est à peccatoribus salus. Non enim
est pax

est pax impijs, quamuis illam sollicitè
requirant, dum illicita desideria sua
explere conantur. Pax vera Iustorum
priuilegium est; quia vnicè diligunt
immaculatam legem meam, & non est
illis scandalum Ego Rex Pacificus, cui
tributa reddunt omnia corda nobilia
in Cælo, & in terra, auctor sum pacis
huius, quam mundus non cognouit. A-
byssus sæculi dicit, Non est in me, &
mare negotiorum mundi loquitur,
Non est mecum. Perditio inferni, &
mors dixerunt, Auribus nostris audi-
uimus famam eius. Certè beati sunt,
qui pace mea fruuntur, quæ superat
omnem sensum, & omnes mundi ho-
nores, diuitias, & voluptates. Vos ergo
filij, inquirete pacem hanc, & perse-
quimini eam: contemnite omnes the-
sauros regum terrenorum, & omnes
negotiationes filiorum Agar; vt ad
eam peruenire possitis Humilitatem,
& mansuetudinem meam discite, ne
perturbemini varijs euentibus rerum:
& ego qui humilia corda nunquam de-
spexi, postquam vos probauero, ita vt
nauis vestra penè mergatur fluctibus,

imperabo ventis passionum, & tentationum, vt requiescant: & fiet tranquillitas adeò magna, vt admiremini dicentes: Quàm bonus, & potens est Altissimi filius, quia mare, & venti obediunt ei? Si vestra non curetis, sed in me omnem sollicitudinem projiciatis, dabo vobis dilectis meis somnum cum vigilia cordis benè cohærentem: vt inter mundanas varietates securè quiescatis, habentes ibi fixa corda, vbi vera sunt gaudia. Diligite me totis visceribus, & præter me neque vitam, nequè mortem, nequè honorem, nequè infamiam æstimate, & orietur intra vos iustitia, & abundantia pacis, donec à sua varietate auferatur luna. Hæc est hæreditas filiorum Dei. Hæ sunt opes regum, qui mecum sine fine regnaturi sunt: quas præparavi humillimis, & mansuetissimis electis meis, in sancta Ciuitate mea.

CAP XXII.

*Hortatur ad gratiam humiliter
occultandam.*

FILII, fugite vanam ostentationem

nem gratiæ meæ; nequè narretis cum
iactantia, quasi gratias agentes, quod
ieiunetis bis in sabbato, & opera bona
faciatis. Væ illis, qui pleni sunt sermo-
nibus, quos coarctat spiritus vteri sui:
quorum venter est, quasi mustum abs-
que spiraculo, quod lagunculas novas
dirumpit. Hæ Virgines fatuæ non diù
habebunt oleum deuotionis, & spiri-
tualis lætitiæ in vasis cordium, secre-
tum meum custodire nolentium. Meli-
us consilium est, gratiam meam humi-
litate pallio tegere, & in abscondito
latari mecum, in secreta voce exulta-
tionis, & confessionis, quæ conserua-
tur, & crescit misericordia mea. Caue-
te singularitatem, qui simul viuitis, &
communes actus, sine affectatione, &
signis nouitatis frequentate. Estote v-
nanimis in domo mea, quæ similitudi-
ne actuum exteriorum, & æqualitate
decoratur. Castra Dei sunt hæc, & tēto-
ria Israel pulchra, & ordinata: ne præ-
tereatis ordinē, vt præ alijs appareatis.
Certè si ambulaueritis in magnis, & in
mirabilibus super vos: sicut puer abla-
tatus iacet tristis in genib⁹ matris suæ
sic &

fic & vos, priuati dulcissimo lacte deuotionis, decūbetis in gremio Ecclesie genitricis vestre ac spōsæ meæ. Hæc est enim iusta retributio vanæ, & singularis ostentationis eorum, qui conseruare nesciunt suauissimum manna meum. Intelligite quæ dico filij, ne fiant corda vestra, sicut vter in pruina, qui humore siccato, gelu contringitur: & efficiamini inepti ad requirendam faciem meam. Beatus vir, qui semper est pavidus, etiam cum abundat consolatione mea: ipse enim per gratiam meam augebit incrementa frugum iustitiæ, & lætitiæ, quæ bonæ conscientie testimonium est. Filij, in terra inimicorum, & latronum habitatis; ne portetis thesauros publicè in via; sed studiosissime abscondite illos, & coram solo Patre meo, merita vestra multiplicare. Et clementissimus Pater meus, qui videt in abscondito, reddet vobis coronas immortales infinita consolatione plenas: quæ æstimatione mea, omnem mundi gloriam, & opulentiam superabunt. Hæc sit prudentia vestra, qua mundi sapientes seducatis, vt
sedu-

seductores, & veraces: sicut qui ignoti,
& mihi cogniti: sicut nihil habentes,
& in sacrario cordis clauso, omne bo-
num possidentes: & gratia mea pleni,
ad beatissimam lucem gloriæ, festi-
nantes.

CAP. XXIII.

*Ostendit in nullo bono esse glorian-
dum.*

CONSIDERATE filij, miseri-
cordias meas, quæ confitentur mi-
hi, & mirabilia mea, quæ feci filijs ho-
minum. Omne donum quatumuis par-
uum, aut magnum, de sursum est, de-
scendens à Patre luminum, qui gratis
vocauit vos in admirabile lumen su-
um. Nō enim vos prius dilexistis eum,
sed ipse prior amore fidelissimo dile-
xit vos, & cælesti gratia sua preuenit
vos, & circumcidit præputium cordis
vestri, vt diligeretis eum totis affecti-
bus, & viribus. Et ego Unigenitus filius
eius, dedi vobis potestatem filios Dei,
pretiosissima adoptione fieri, non ex-
pectans à vobis præueniri. Non enim
vos me elegistis, sed ego gratuito ele-
gi vos,

gi vos, ante mundi constitutionem: vt
essetis sancti, & immaculati, consortes
infinitæ Iustitiæ, & puritatis meæ. Gra-
tia mea estis quicquid estis; & nihil ha-
betis quod à dulcissimo Deo fratre, &
amico vestro nō acceperitis: & per me
habetis accessū, ad æternū Patrē meū:
à quo omnis paternitas in Cælo, & in
terra nominatur, & omnis pius affe-
ctus originem trahit. Per me non arde-
tis iam igne sempiterno, quem meru-
istis; & per me habetis spem inceden-
tem vsquē ad interiora Dei, quam ego
impressi visceribus vestris. Per me à
gratia in qua statis, non excidistis; &
versa non est in luctum inæstimabilis
lætitia vestra. Cum ergo sine me nihil
possitis facere, & ne vnā piā cogi-
tationem habere valeatis: cauete ne
bonis operibus, quæ ex gratia mea fa-
citis, exaltemini, & vanè vobis tribua-
tis altissimam gloriam meam. Cogita-
te, quid de se senserint charissimi ami-
ci mei, quorum memoria glorificor,
& delector. Certè Abrahā seruus me-
us, cui peculiarius amicitiæ signū de-
di, vix de se aliud estimauit, quam quod
esset

esset puluis, & cinis. David verò electus meus, ex humili loco vocatus, paruulus fuit in oculis suis: nequè vnquam sibi tribuit misericordias meas, quas in organis lætitiæ, die, nocteque cantauit. Ne furemini laudem meã: sed laudis hostias, super altaria cordium, in simplicitate multa sacrificate. Agnoscite, quid ex vobis sitis, filij Adæ, & adoptionem filiorum Dei castis oculis, & puris manibus celebrate. Et placebit mihi sacrificium laudis, sicut dies sæculi, & sicut anni antiqui, quando pauci illi famosi amici mei, toto corde, quæsierunt faciem meam & recensebo vos inter maiores natu electissimi populi mei.

CAP. XXIV.

Docet vitam hanc esse Iustorum exilium.

EX quo peccauit Adã pater vester, filij charissimi, & malè vsus est amœnissimo paradiso, in quo posui eũ, vt operaretur, & custodiret illũ, cepit ipse cum filijs suis exul esse, & in regionem longinquam proficisci. Sed regionem hanc laboribus, & angustijs plenam pecca-

peccatores, quasi patriam suam diligunt: & corda sua terræ affigentes, requiem, & diuturnam habitationem in exilio requirunt. Iusti verò, & electi mei, scientes se in terra aliena, ob peccati panam, habitare, multis lachrymis, & suspiriis lamentatur aduersam sortem suam: & organa lætitiæ è salicibus Babylonis suspendentes, nullam consolationem admittunt. Sunt similes Ioseph seruo meo, quando descendit in Aegyptum, & amico meo Iacob, quando fuit accola in terra Cham. Barbara, & inhumana est generatio Adæ, iustis meis, quorum lingua, quasi peregrina in mundo non intelligitur. Exercentur dura seruitute tanquam homines nati ad laborem: nequè calicem aquæ frigidæ gratis inueniunt. Vultus, & habitus, & mores longè diuersi sunt à filiis huius sæculi spontè in terra uiuentibus, qui seruitute delectantur. Propter quod, ingemiscunt grauati, dolentes maximè, quia incolatus nimis prolongatus est. Clamant ad me quotidie, quasi pulli coruorum, vagantes eò quod non habeant cibos: & sicut merce-

merce-

mercenarij expectantes finem operis sui. Expectant lucem, & non vident, nequè ortum surgētis auroræ: eò quòd sæculi noctem tenebrosus turbo possidet, vt diutiùs exerceantur, & confiderent, quàm infælix sit conditio derelinquentium me: & suspirent ad dulcissimam patriam, & charissimam libertatem suam. Beati, qui se exules esse cognoscunt, & magnificas domos in terra non sua ædificare nolunt: quia cælestem sapientiam hanc ad discernendum, & iudicandum, caro, & sanguis non reuelauit eis, sed Altissimus Pater meus, & suus, qui in cælis est. Nò adhærebit terræ cor illorum, nequè spem suam in principibus ponent. In curribus, & equis non confident: nequè dicent obrizo, fiducia mea es. Non erūt tributarij Pharaonis: neque solatia parùm casta sequentur. Vos igitur filij, hæc attendentes, futuram inquirete Ciuitatem, & Chananeorum regum consortia, atquè palatia diligentissimè vitate. Operi quippe, & labori vestro merces magna reposita est.

CAP.

CAP. XXV.

Hortatur ad feruens desiderium summi boni.

OMNIA sub sole transeunt, charissimi filij, & cor hominis infiniti boni capax sedare non possunt. Solus ego, qui sum ipsum bonum infinitum, cor hominis explere valeo quod per diuinam fidem meam didicistis. Experientia quoque sollicitudinis, quam patimini conuincit vos: quia nunquam cor vestrum in quantalibet affluentia dicit satis est: quamuis omnia mundi bona utilia, & honorifica, & delectabilia possideatis. Attendite reges terræ semper inquietos, & meliora bona sollicitè quærentes, & audite iam disciplinam meam. Rex erat fidelissimus seruus meus Dauid, & oblitus regni sui, ardētissimè canebat. Quemadmodum desiderat ceruus ad fontes aquarum, ita desiderat anima mea ad te Deus. Neque vnquam fitis illa sedata est, donec operatus sum salutem in medio terræ, & in candidissima luce gloriæ palam apparui ei. Quod ille bene nouit, quando fir-

do firmissima spe lætus cantauit . Sa-
tiabor, cum aparuerit gloria tua. Quid
ergo quæritis filij ? Quò tenditis per
varia desideria! Audi Israel dulcissima
verba vitæ: dirige ad me vota tua, &
dilata os tuum, & implebo illud. Ape-
rite mihi sinus intimos, & latebras vi-
scerum vestrorum: & aperiam ego vo-
bis venam fontis viui, vt sine tædio, sa-
tiemini. Ne suscipiatis fictam mundi
redemptionem, vt meliorem, quàm
ego promisi vobis, inueniatis resurre-
ctionem. Ne quærat in lectulo huma-
næ commoditatis, quem diligit anima
vestra: Sed surgite velociter, & feruen-
tissimis desideriis, atquè gemitibus ad
fertilissimam regionem viuorum su-
spirate. Estote viri fortes, & coaduna-
tis animæ viribus, ad serenissimã faci-
em meam, & ad castissimos amplexus
meos fortissimè properate. Nūquid nõ
est equum, vt abiectis curis aliis anima
vestra desideret me in nocte, & spiri-
tu vestro, in præcordiis vestris, sollici-
tudine amoris anhelantibus, de mane
vigiletis ad me, vt saturemini fruitio-
ne in-

ne infinitæ bonitatis, & decoris mei?
Ascendite non passibus, sed igneis affectibus, ad conspectum dulcissimæ pulchritudinis meæ, quæ tota ciuitas primogenitorum exhilaratur, & validissimè concupiscite suauissimam formam Dei. Filij Sion electi, erigite sursum corda; & Regem vestrum Salomonem, in omni gloria sua decore coronatum, cuius vultum filix Tyri in muneribus deprecantur, flagrantissimè desiderate legem membrorum aduersantem legi mentis, amando vincite, & supergredientes omne, quod creatum est, in pulchritudinem increatam, & lucem formosissimam deficiate. Et respondebo ego purissimis affectibus vestris, & odorabor odorem suauitatis ascendentem ex ara cordis vestri, in amplissimis atriis domus Domini, in medio triumphantis, & super mel dulcissimæ Ierusalem.

P A R S